

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry. Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatal mersékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pént. sorja 20 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, ápr. 23. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt. A Ház a *nem állami tanítók fizetésrendezéséről* szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta.

A 18. szakasznál felszólalt *Apponyi Albert* gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter. Bozóky indítványához nem járulhat hozzá, mert az a törvényjavaslat alap gondolatával ellentétes. Mindenkiel szemben vállalkozik a bebizonyítására annak, hogy a javaslatban foglalt intézkedésekkel néhány év alatt minden hazafiatlan iskola kiküszöbölhető, mielőtt a végrehajtás kellő eszközei meglesznek. Majd a nemzetiségi kifogásait czáfolja.

A Ház a 18. szakaszt *Nagy Dezső* egy módosítványával elfogadja.

Majd elfogadják a 19. és 20. szakaszokat is.

A 21. szakasznál *Artim Mihály* szólott, folytonos derűtséget keltve.

Erre az elnök a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta s az ülés délután három órakor véget ért.

Kilépés a függetlenségi pártból.

Budapest, április 23. *Bozóky Arpád*, a kunszentmártoni kerület országgyűlési képviselője levélben tudatta *Kossuth* Ferenczcel, hogy az ellene intézett támadások és a koalíciónak a nemzetiségi kérdésben tanúsított erélytelen eljárása miatt kilép a függetlenségi pártból.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Mikor még zöld voltam . . .

Írta: *A. G. Reenwood.*

— Tízennyolcz éves voltam — kezdte a férfi — s először láttam őt Folkestone-ban.

— Hol találkoztatok? — kérdeztem.

— Véletlenül találkoztunk egy ismerősnél. Aztán később a tennis-groundon. Egy hónappal első találkozásunk után . . . éppen az ebédelőben ültünk . . . Oh ez alatt az idő alatt roppant megszerettem őt, öregem!

Sokatmondólag hallgattam. Ő folytatta:

— Ezen az estén el voltam határozva, hogy bevallom neki érzelmeimet. Egy virág-bokréta volt a kezemben s egy régi arab amulett, kék türkizből, amit már egyszer megcsodált nálam.

— Mi baj van, Freddy? — azt kérdezte tőlem. En pedig megérintettem a kezét s aztán ostobául letérdeltem előtte.

— Oh, maga olyan édes! — kiáltottam — és én . . . én . . . nem tudok lemondani róla!

— De hát hiszen erről szó sincsen, Fred-

A koronázás évfordulója.

Budapest, ápr. 23. Politikai körökben elterjedt hír szerint a király koronázásának negyvenedik évfordulója alkalmából amnesztiát ad valamennyi külföldre szökött hadkötelesnek.

Ujabb bukás a tőzsdén.

Budapest, ápr. 23. A gabonatőzsdén ma nagy feltűnést keltett *Schonberger Géza* bizományos fizetésképtelensége, amelynél leginkább vidéki bizományosok vannak érdekelve.

Elítélt igazgató.

Temesvár, ápr. 23. A törvényszék *Auerbach Gusztáv* nemzetiségi lapszerkesztőt igazgatásért hat hónapi fogházra ítélte.

Öngyilkos pénzhamisító.

Pécs, ápr. 23. Mohácson több hamispénzterjesztőt tartóztattak le. A nyomok Pécsre vezettek s a gyanúkok alapján *Hochrein Ottónál*, egy litográfiai intézet tulajdonosánál házkutatást tartottak. Mikor *Hochrein*, aki betegen feküdt, megtudta, hogy intézetében a pénzhamisító szereket és eszközöket megtalálták, agyonlőtte magát. *Hochrein* egy ízben már másfél évet ült pénzhamisításért.

Elbocsátott malommunkások.

Budapest, ápr. 23. A Királymalomban már hetek óta rendetlenül dolgoztak a munkások, minek következtében az igazgatóság ma valamennyi munkást elbocsátotta. A munkások egyrésze fenyegető magatartást tanúsított és csak a rendőrség közbelépésére távoztak el.

dykém — szolt ő s hajamat simogatta. — Miről jutott ez az eszébe?

— Nem tudom, — dadogtam — azt hiszem, örült vagyok . . .

— Szegény Freddy — mormogta ő halkán.

— Tudna-e egy teljesen vagyontalan embert szeretni? — kérdeztem.

— Hogyne, — felelt ő — azt hiszem, a pénznek semmi köze a szerelemhez.

— Legalább is nem kellene lennie — sutogtam.

— Jöjjön, üljön mellem — folytatta Militia, a divánra mutatva.

De én neveltségnek éreztem magamat s felálltam helyemről.

— Akar egy cigarettát? — kérdezte ő. Igent intettem s aztán rágyújtottam.

— Haragszik rám, Freddy? — tudakolta mosolyogva.

— Dehogy.

— Miért nem ül hát mellem?

— Mert maga csak játszik velem.

Ő nevetett.

— Fred, hogy mer ilyet mondani? Jöjjön tüstént ide és bűnhődjék!

Mellé ültem.

— Miért nem akar komolyan beszélni velem? — kérdeztem.

Dalmácia visszacsatolása.

Budapesten az Erzsébet Népakadémia vasárnap este felolvasó estét rendezett a régi képviselőház nagytermében. Az előadó *Havass Rezső* dr., a Magyar Földrajzi Társaság alnöke volt, aki Dalmáciáról értekezett nagy számú érdeklődő közönség jelenlétében.

Kifejtette *Havass*, hogy milyen fontos és sürgős Dalmácia visszacsatolása kérdésének megoldása. Más nemzetek háborút viselnek és milliókat aldoznak, hogy tengerparthoz jussanak, nekünk csak törvényben biztosított jogunkat kell érvényre emelnünk, hogy a pártlan földrajzi fekvésű dalmát tengerpartot birodalmunkhoz kapcsoljuk.

I. Ferenc király a campoformioi békével (1797 okt. 17.) azzal az indoklással kapta meg Dalmáciát, «mert ez az ország a magyar szent koronához tartozik.» Thugut, Ausztria akkori külügyminisztere azonban, nehogy Magyarország tengerpartot nyerve, hatalomban gyarapodjék, öntényesen Ausztriához csatolta Dalmáciát. E kérdésben József főherceg nádor határozottan a magyarok partján állott s a bécsi titkos levéltár szerint felirt az udvari kancelláriához, hogy jusson eszükbe, «hogy a császár magyar királylyá való megkoronázása alkalmával megesküdött, hogy visszahódítja Dalmáciát s visszacsatolja a magyar korona országaihoz.» Felszólalásával azonban nem ért célzt. 1802-től 1848-ig számos országgyűlésen sürgették Dalmácia visszacsatolását. Az 1868 : XXX. törvényzik 1., 2., 3. és 65. szakaszai pedig megdönthetetlenül igazolják, hogy Dalmácia a magyar birodalomhoz tartozik. S minthogy e törvény értelmében a visszacsatolásnak Magyar-Horvát és Dalmátországok közreműködésével kell megtörténnie s miután ma e három tényezőnek egyérelmű igyekecsét tapasztaljuk, a mostani kedvező helyzetet a megoldásra fel kell használnunk. Sürgős a visszacsatolás azért is, mert az osztrákok most óriási erőfeszítéssel azon vannak, hogy Dalmáciát minél több érdekszálal magukhoz fűzzék. Az önálló vámterü-

— De hiszen egészen komolyan beszéltek.

— Nem, maga mindig tréfál velem.

— Legyen esze, Fred! Inkább mondja meg, milyen mulatságot talált ki a számomra mára?

— Mindig csak a mulatságon jár az esze, mindig! Csak a mulatság és soha sem gondol a . . .

— Oh, Freddy, hát ne legyen gyerek! — vágott a szavamba.

— Már egy hete az ajkamon lebeg . . . Maga mindig megakadályozta abban, hogy . . .

— Mulattasson, Fred. Ezt pedig hagyjuk máskorra. — Visszafeküdt a diványpárnák közé.

— Oh, — szoltam keserűen, — hát maga azt hiszi, hogy azért jártam annyit ide, hogy magát mulattassam?

— És hogy maga is mulasson — felelt ő. — De beszéljünk egyébről.

— Nem! Most beszélni fogok arról, amiről régen akarok . . .

Felsóhajtott.

— Nos, rajta! — mondta szinte keményen.

— Militia, már előbb kérdeztem a véleményét a szerelem felől.

— Igen, — mondta s a fejem felett nézett el egy képre, a falon.

let létesítése is szükségessé teszi a visszacsatolást, mert a vámsorompó felállításánál forgalmunk nagyrészt az Adria tenger felé leszünk kénytelenek terelni s Fiume, szűk területénél fogva, csak korlátozott arányban képes a forgalmat lebonyolítani. Fiumének a visszacsatolás nem lesz kárára, mert érdekeit jobban megővhatjuk, ha a dalmat kikötők az osztrák forgalmi politika köréből a magyar forgalmi politika körébe jutnak. A legaktuálisabbá tesszük azonban a visszacsatolás kérdését az osztrák kormányval folytatott kiegyezési tárgyalások. A dalmat kérdést az új kiegyezéssel együtt kell megoldani, amelyivel szorosan összefügg a kvóta megállapítása. A mostani országgyűlésről azt tartjuk, hogy a nagy nemzeti eszmék megoldására törekszik, sőt az országgyűlés többséget alkotó országos függetlenségi és 48-as part fel is vette programjába Dalmácia visszacsatolását: a mostani országgyűléstől tehát méltán várhatja a magyar nemzet, hogy Dalmácia visszacsatolását követelje.

A kivándorlás ellen.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését. A gyűlésen Hegedűs Lóránt dr. ügyvezető igazgató a következő, nagy tetszéssel fogadott előterjesztést tette a kivándorlás csökkentése tárgyában:

Magyarország népessége két esztendő óta fogy; a munkások kivándorlása, nemcsak az iparfejlesztés akadályát, hanem a már üzemen levő gyárak is állandóan küzdenek a teljes munkáshianyjal. A Szövetség e nemzeti veszedelem korlátozásának szempontjából összes tagjait a következő indítványokra nézve hívja fel tapasztalataik közlésére:

1. Kívánjuk azt, hogy a belügyminiszter hívja össze állandó munkára az 1904-ben megalkotott kivándorlási tanácsot és intézkedjék az iránt, hogy az 1895. márczius 3-iki amerikai törvény ama rendelkezésének, hogy az elinduló kivándorlóval a hajóstársaságnak előbb meg kell ismertetnie az amerikai bevándorlási törvényt, nálunk elég tetsessék.

2. A statisztikai adatokból kétségtelenül megállapítható, hogy a *Cunard Line szerződése folytán egy év alatt százezre emelkedett az Amerikába bevándorló magyarok száma; ennélfogva követelnünk kell azt, hogy e szerződés megváltoztatására törekedjék a kormány. Semmi esetre se menjen bele kormányunk oly szerződésbe, mely akár a *fiumei hajójáratokat szaporítaná*, akár újabb tarifabazisra szolgálna indokul. A kivándorlási megbízottaknak adott ügynöki megbízások a belügyminiszterium által visszavonandók.*

3. Addig is, míg a szerves adóretorn keresztülvihető, a munkásokat és a kisgazdákat legközelebből bántó adók: a II. osztályu

kereseti adó, legelső osztálya és a munkások I. osztályu kereseti adója, eltöröltessenek.

4. A Szövetség a kivándorlás megszüntetésére kívánatosnak tartja a rendszeres iparfejlesztést nagyarányu eszközökkel, legelső sorban pedig az ipari foglalkozást bénító akadályozó rendelkezések és törekvések eltávolítását; helyesnek tartja a munkásjóléti intézmények fokozatos, az ipar teherbíró képességének megfelelő létesítését, első sorban ezek között a munkásházák megteremtését.

5. A Szövetség tagjainak helyi tapasztalatait kéri be azon indítványok iránt, hogy a holtkező birtokszerezési joga megszorítottassék, a sikvidékeken a hitbizományok megszüntettesse, az alapítványi birtokok állami kötvényekre cseréltesse ki olyképpen, hogy az állam elővételi joga fenntartatván, e módon biztosítottassék, hogy csupán paraszt- és munkáscsaládok számára alkottassanak kisbirtokok.

Herzog Péter báró jegyzőkönyvi köszönetet indítványoz Hegedűs Lórántnak és a Szövetség részéről e kérdésben nagyszabásu ankét rendezést javasolja.

Chorin Ferencz elnök a közgyűlés nevében köszönetet mondva Hegedűs Lórántnak kiválóan jeles, mély tudásról és gazdag tapasztalásról tanuskodó munkálataért, úgy az ő, mint Herzog Péter javaslatait határozatként jelenti ki.

KÜLÖNFÉLE.

— Az 1908 évi választók névjegyzéke.

A központi választási bizottság tegnap Vio Ferencz dr. polgármester elnöklété alatt ülést tartott, hogy az 1908. évi választói névjegyzéket összeállítsa. Stupicich Péter, a bizottság titkára bejelentette, hogy a választói névjegyzék ellenőrzésére kiküldött bizottság hozzájárult a következő polgároknak a névjegyzékbe való fölveteléhez: Weisz Gyula, a Magyar-horvát hajóstársaság tisztviselője, Mózes János pek, Wollner Lőrincz kereskedő, Venchiarutti József magántisztviselő, Bellasich Antal magántisztviselő, Rocca Antal iparos, Mariasevich Bertalan kereskedő, Hartweg Miklós és Hartweg József iparosok. Ezután fölvettek a névjegyzékbe a következőket: Sirola Pál magánzó, Barbieri Amedeo magánzó, Mosestigg Ferencz asztalos, Vieich Lőrincz kereskedő, Roitz Marcell asztalos, Peters Agoston kertész, Nasson Károly, Mouton Emil mechanikus, Morovich Henrik tisztviselő, Molnár Sándor, Mohovich András hivatalnok, Gradis Miklós asztalos, Jankovich Károly kapitány, Gerbaz József kávé, Gerl József és Rasmus

egy gonosz asszony! — A magához hasonlók teszik tönkre a férfiak életét, ingatják meg bennük a hitet a nőességben! . . .

— Freddy — szakított ő félbe — ne mondjon olyan dolgokat, amelyeket később megbánhatna.

— Fél olyan rosszat sem mondtam, mint amit megérdemelne! — folytattam ingerülten. — Maga tudta, hogy szeretem, érezte, hogyan növekszik ez a végzetes szerelem napról-napra szivemben, de maga nem bánta, ha belepustulok is. Maga . . . maga . . .

En, a jó barát, akinek Freddy ezt most elbeszélte, keresztbe tett lábakkal halgattam rá. — Nos? — kérdeztem, mikor abbahagyta.

— Nem találod ki?

— A férj? — tudakoltam.

— Igen. A férje Deus ex machina módjára a szobába lépett. Három héttel előbb megjött, semmint várták.

— És mi történt azután?

— Semmi. Az asszonyt aludni küldte és engemet jól összeszidott, amiért megszorítottam. Aztán másnap sürgönyözött a szüleimnek, hogy vigyenek haza.

— És mi történt később?

— A következő londoni szezonban nem köszöntem az asszonynak. Ebből láthatod, hogy milyen zöld voltam akkor . . .

Péter fogyasztási adótisztviselők és Tausz Emánuel kereskedő. Az 1908. évre szóló képviselőválasztói névjegyzék most a közigazgatási bírósághoz kerül jóváhagyás, illetőleg helyesbítés végett.

— A Casino patriottico bomlása.

Lapunk tegnapi számában már hirt adtunk róla, hogy a Casino patriottico harminczket tagja a kör kebelében legutóbb történt események miatt bejelentette kilépését a kaszinóból. A harminczket kilépett kaszinótag névsora a következő: Ivanossich Henrik, Cosulich Lajos, Cosulich Béla, Cosulich Henrik, Eger Jenő, Hoffeld Pál, Lampel Béla, Hartmann József, Skublics Rafael, Leitner Károly, Adelsfeld Frigyes dr., Francovich Imre, Francovich Iván, Zaluski Emil gróf, Jardas Matyás, Meynier Károly lovag, Kóporossy Tivadar, Mattiassi Lajos, Struppi Viktor, Málly Ferencz dr., Randich János dr., Marsik Andras dr., Manasteriotti A. dr., Mizzan A. dr., Pancera István, Ritter István, Valencich Ferencz, id. Vio Antal dr., Sablich Modest, Seemann Antal dr., Schmidt János, Kremesek Leó. — Ma délelőtt a negyven főnyi katonatiszti kar is bejelentette kilépését a körből.

— Hangverseny. Május 2-án Földesy Arnold, hírneves magyar esellőművész Polonyi Elemér budapesti zeneakadémiai tanár közreműködésével hangversenyt rendez Fiumében.

— A torpedógyár osztaléka. A Whitehead és Tarsa torpedógyár részvénytársaság tegnap tartott közgyűlésén 15%-os osztalék fizetést határozta el.

— Halálozás. Schwarz Gyula magánzó e hó 20-án Pécsen 64 éves korában meghalt. Az elhunytban Széchy Sára, Balla szintársulatának tagja edesapját gyászolja.

— Nyitva van az akvárium. A tengerészeti hatóság épületében levő halkisérleti állomás akváriuma, amelynek medenczéiben tengerünknék érdekes halvilága látható, ezennel minden nap nyitva áll a közönség részére délelőtt 10—12-ig és délután 3—6 óráig. Vasár- és ünnepnapokon az akvárium csak délelőtt tekinthető meg a szokott órákban. Belépődíj nincs.

— Lacroma szigetének megvásárlása. Bécsből jelentik, hogy a király unokája, Windisch-Graetz Erzsébet hercegnő megnyerte a pápa beleegyezését és jóváhagyását, hogy megvehesse Lacroma szigetét, amely ez idő szerint a dominikánusok tulajdona. Rudolf trónörökös végrendeletében ugyanis úgy intézkedett, hogy a sziget és a rajta levő apátság, melyet néhány évvel halála előtt vásárolt, leánya tulajdona legyen. A király azonban, ki unokájának gyamja volt, másképp intézkedett. Letett unokája részére egymillió forintot és Lacroma szigetét az apátsággal együtt a raguzai dominikánusoknak ajándékozta. A hercegnőnek nem volt tudomása atyja végrendeletéről, de mikor megtudta, elhatározta, hogy mindenáron megszerzi a szigetet és maga tesz lépéseket, hogy a pápa előleges jóváhagyását megnyerje a vételhez. A sziget valamikor ugyancsak a dominikánusoké volt, de Raguzai tanácsa a tizenhatszadik század végén, mikor az utolsó szerzetes is meghalt az ott lakók közül, eladta több jómódu polgárnak, akik ott szőlőt és olajfát ültettek. A francia blokád idején a »Triton« nevű hajo robbanás folytán Lacroma közelében a tengerbe merült; a szerencsétlenség színhelyére ellátogatott Ferdinand Miksa főherceg, kinek anyyira megtetszett a szép sziget, hogy akkori tulajdonosától megvette. Halála után a szigetet Dumicich főhadnagy vette meg, tőle egy ügyved, ettől pedig Rudolf trónörökös.

— Vasutasok gyűlése. A Vasutasok Országos Szövetségének központi vezetősége vasárnap délelőtt és délután ülést tartott Batthyány Tivadar gróf elnöklésével. A délelőtti ülés elején Batthyány Tivadar gróf elnök nyilatkozott a vasutasok fizetésrendezéséről. Tiltakozott az ellen, hogy öt valami közbelső fórumnak tekintsék a kormány és a szövetség között. A vasutasok nagygyűlése, ha a kert-

— Erről akarok valamit mondani.

Nem válaszolt.

— Már egy hónapja ismerem magát, édes, — kezdtem. — És úgy találom, hogy a világnak minden baja, minden edessége magában összpontosul.

Félig mosolygott, de azért a tekintete szomorú maradt.

— Ne beszéljen így — kért ismét.

— Miért ne, mikor úgy van? És ha nem is vagyok gazdag s nem is adhatok magának kincseket, de a szivema magáé és kérem . . . kerem . . . fogadja el azt! . . .

Félszkelődött a helyén, aztán felkelt s a virágokat kezdte igazgatni a cserepekben.

— Hát nem is méltat válaszra? — tudakoltam ingerülten.

— Miért szolt így hozzám? Miért rontja el a barátságunkat? — kérdezte ő szemrehányóan.

— Elrontom! De hiszen, ellenkezőleg, mélyebb akarom azt tenni! — Odamentem hozzá s átkaroltam a derekát. — Hiszen most fog igazán kezdődni minden közöttünk, azaz . . . tettem hozzá — ha maga is szeret engemet!

De ő nevetett.

— Ah, hát maga is olyan, mint a többi asszony! — kiáltottam méltatlankodva. — Hát a maga számára sem voltam egyéb mulattató játékszernél! Maga, maga egy . . .

letek hozzájárulnak, május 26-án és 27-én lesz. A fizetésrendezésről azt mondotta, hogy sokkal jobb lesz, mint aminőre az ellenzék 1904-ben a vasutas-sztrájk alkalmával vállalkozott. Kérte a vasutasokat, hogy néhány hétig még legyenek türellemmel. Az izgatóságok mindent elérhetnek, de azt az egyet soha sem fogják elérni, hogy őt az elnöki székből elmozdítsák. Nehány lapnak az a híre, mintha a miniszterelnök Batthyányt magához kérte volna és a szövetség feloszlásához való beleegyezését ohajtotta volna kikérni, csunya rágalom. Aki ilyen eszközökkel dolgozik, annak fáj, hogy ő ül az elnöki székből. A lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után az indítványokat tárgyalták. Schworbauer azt kívánta, hogy a fizetésrendezésben már 1907. január elsejétől részesüljenek a vasutasok. Buchwald a fizetésrendezés kérdését tette szóvá és csodálkozását fejezte ki azon, hogy a fizetésrendezés késik, pedig Batthyány Tivadar gróf kötelezettséget vállalt a sürgős kivitelre.

Az elnök: Én a magam személyére nézve vállaltam kötelezettséget, amiről tisztelt tagtársam beszél, a kormány féllivaltos nyilatkozata volt.

Azután Lorber József titkár terjesztette elő jelentését. A taglétszám 25.000. Jogvédelemben 72 tagját részesítette a szövetség. Ezek közül 35-öt Bakonyi Samu, 37-et pedig Lengyel Zoltán látott el.

Nagy vihar keletkezett, midőn szóvá tettek Lengyel Zoltán ügyeszi működését és különösen egy szolgálat közben baleset által sújtott vasutással szemben való eljárását, aki a szövetség ajánlatára hozzá fordult jogvédelemért. Lengyel Zoltán bатеzer koronás egyezséget kötött és kétezer korona tiszteletdíj-számitott föl. A szövetség közbejárására ezer koronát elengedett, de az illető vasutas, Király Andras megis panaszszal fordult a szövetséghez. Lengyel Zoltán, aki jelen volt az ülésen, védekezni próbált, de alig akartak meghallgatni.

A délutáni ülésen a jogvédelem ujjaszervezéséről tanácskoztak a központi vezetés és Bakonyi Samu indítványára kimondotta, hogy a szövetség ügyeszei a jövőben fizetést fognak kapni, de a tagok ingyen jogvédelemben részesülnek.

Meghaltak a tengeren. A Magyar-horvat hajóstársaság «Gödöllő» nevű gőzösnök kapitánya Cattaróból visszaérkezve Fiuméba, jelentést tett a révhatárnál, hogy a hajón, amely pénteken indult el innen Cattaróba, három diák utazott, akik Montenegróba mentek. Midőn a gőzös megerkezett Cattaróba, a diákok egyikét, a moracci illetőségű 19 éves Medenica Blassot a hajó fedélzetén egy karoszekében ülve halva találták. A kapitány nyombar bejelentette az esetet az ottani hatóságnak s a holttestet a cattarói temető halottaskamrájába szállították. — A múlt pénteken ideérkezett «Carpathia» Cunard-gőzös kapitánya mindjárt a hajó megerkezése után bejelentette a révhatárnál, hogy a gőzösnök e hó 11-én délután a Földközi-tengeren meghalt az utasok egyike: Born Péter, magyarországi illetőségű 25 éves napszámos. Halálát tuberkulózis okozta. Holttestét a szokásos szertartással a tengerbe süllyesztették.

SZINHÁZ.

«Gül Baba.»

A Fenice-színház zsufolásig megtöltő közönség zajos tetszése közben folyt le ma este a «Gül-Baba» első előadása az idei szezonban. Ballané Csik Irén már megjelenésekor zúgó taps fogadta. Gyönyörű jelenség is volt az a szép asszony Gábor diák pompás jelmezében. Fekete

haja, villogó sötét szemei, széles vállu, délczeg termete nagyon illettek a szilaj kedvű, élettől duzzadó magyar legény szerepéhez. Pezsgő, eleven temperamentuma is igen jól érvényesült. Minden énekszámra zajos tapsot keltett, a második felvonásban elletett, minden túlzástól tartózkodó, igazán magyaros szép tánczát pedig a szünni nem akaró tapsokra meg kellett ismételnie. Gábor diákjának nagy és teljes sikere volt.

A legnagyobb dicsérettel kell szólnunk Répássy Gusztí (Leila) énekeről és játékaról is, akinek szép hangjában, biztos énektudásában mindig szívesen gyönyörködik a közönség és sohasem fukarkodik tapsaival. Virágh Ferencz a cigány szerepében már tavalyról ismert pompás alakítását nyújtotta. Ebben a szerepben ő igazán utólérhetetlen és bizvást elmondhatni, hogy egyetlenegy színpadnak sincs nálánál kitünőbb Muikója. Amint füstös feje felbukkant a bástyafal mögül, viharos taps zúdult föl, amely alakításának minden kiválóbb mozzanatánál megismétlődött és különösen hárembeli táncza és harmadik felvonásbeli tréfás nótázása után szinte lecsillapodni sem akart. Tánczát neki is meg kellett ismételnie, alkalmi vonatkozásu, kacagtató humoru strófáival pedig egyáltalán nem akart betelni a közönség. Virágh ma is meggyőződhett róla, hogy nálunk a legkedveltebb színművészek egyike. Igen jó volt Sziklay Miklós (Gül-Baba) is, aki a második felvonás zárójelentében aratott nagy tapsot. Zajos derűtség kísérte Havassy Szidi (Zulejka) és Szöregly Gyula (Zülfikár) játékát s tetszett Kucsuk Ali basa szerepében Csáky Antal éneke is.

A mai előadás általában igen jó és korrekt volt és «Gül-Baba» előreláthatólag az idén is dicsőséges pályafutásnak néz elébe.

Holnap ismét operett est lesz: a «Vig özvegy» kerül színpadra. (K. Z.)

Műsor:

Csütörtökön: Herczeg Ferencz történelmi színműve: «Ocskay brigadéros.» A czimszerpet Balla Kálmán játssza.

Pénteken: Herve operettje: «Lili»

Szombaton: a «Don Caesar» operett bemutatója.

Vasárnap délután gyermekelőadás mérsékelt helyarákkal: «Tündér Ilona.»

Vasárnap este: Huszka Jenő operettje: «Gül Baba.»

Szerda, április 24. Bérlet 9. sz. (Páratlan.)

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban. Irták: Leon Viktor és Stein Leó. Fordította: Mérei Adolf. Zenéjét szerze: Lehár Ferencz. Rendező: Balla Kálmán. Karnagy: Donáth Lajos.

SZEMÉLYEK:

Zeta Mikló báró, Montenegró párisi nagykövete . . . . . Virágh Ferencz
Valencienna, a felesége . . . . . Rédey Szidi
Danilovits Daniló gróf, követség-titkár, tartalékos huszárhadnagy . . . Szöregly Gyula
Glavari Hanna, az özvegy . . . . . Ballané Csik Irén
Camille de Rosillon . . . . . Bejczy Gy.
Nyegus, írnök a követségen . . . . . Szikláy Milós

— Kezdeté este 8 órakor. —

Főszerkesztő: Szemerjai Kovács Zoltán.

Felolós szerkesztő: Murai Jenő.

Kiadótulajdonos: «Unio» könyvnyomdai műintézet.

BUSSINPIEOLLO FRICZI PENSIO. MAGYAR CSALÁDI OTTHON.

Ékszervásárlóknak! A magyar közönség figyelmét felhívjuk Engelsrath J. ékszerüzletére, mely czég Fiumében az Adamich-terén (a hajóállomással szemben) és Abba-ziában az Angolina fürdőpavillonban gazdag raktárt tart Moretti- s egyéb Quarnero-különlegességekben.

Elsőrangú divatszabászat

Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmaies-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat. Mérsékelt árak. Kifogástalan szabás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett. —

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettzcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

A Magyar Vendéglőben
(Riva Szápáry 1.)
a kőbányai Polgári serfőző világhírű, orvosilag javasolt Szt. István védjegyű

Dupla malátasört

a mai naptól kezdve csapról mérik ki.

Kizárólag magyar konyhájából izletes ételek lesznek kiszolgálva.

Magyar borok.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio-activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének meggátlására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkövéredés, szívelhájásodás és ezzel járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lepdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz- és köszvény-nél, vérbőségnél s egyéb belszervezeti bajokban.** — Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznel Komáromban. Kapható minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más fajta keserűvizekkel.

Bristol szálló Hotel és penzió Plesch

Abbazia.

Nagy kávéház és étterem.

Elsőrangú ház, pazar fényűzéssel berendezve. Minden balkonos szobából gyönyörű tengeri kilátás. Figyelmes kiszolgálás. Penzió családok és magánosoknak mérsékelt árak mellett.

Modern kényelem. — Mérsékelt árak.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórák.
Genfi és Glashütte féle angol különlegességi gyártmányok.

ABBAZIA

Reichsstrasse (azelőtt villa Thaller).

Minden szobából kilátás a tengerre. Olvasó, étkező és zeneterem. Villanyvilágítás, fürdők a házban. Kitűnő konyha. Napi ellátás szobával 7 koronától feljebb.

KOVÁCS-BRUN K. EMIL Rudovits penziója

A fürdő központján, a Curparkkal szemben.

Déli fekvés. Lift. Fürdők a házban.

A magyarországi magyarság találkozó helye

minden kényelem!

TELEFON 23. SZÁM.

A magyarok legkedveltebb penziója és étterme a

SLATINA

étterem és pensio

ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.

Gyönyörű árnyas kert. — Kitűnő konyha.

Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Friedrichshof

szálloda és penzió

Villa Heim - ABBAZIA.

Gyönyörű árnyas kert és bekerített saját tengeri fürdővel.

Modern berendezés. — Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: HEIM F.

a fumei Deák szállónak 20 év óta tulajdonosa.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a molótól 2 percznyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

Pension Jeanette

LOVRANA.

Elsőrangú ház a moló közvetlen közelében, nagy árnyas kerttel, mely a tengerpartig terjed.

Balkonos szobák tengeri kilátással.

Saját tengeri fürdő. Mérsékelt árak. Kitűnő konyha.

Magyar tulajdonos: Ódor Kálmán.

Bristol Pensió

és

Riviera Pensió

LOVRANA.

Gyönyörű fekvésű épületek, szép kertekkel. Szobák tengeri kilátással. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. — Minden szükséges kényelem. —

PROSPEKTUS.

Lovranában

(Abbazia közvetlen közelében)

★ Quarnero Szállodát és Pensiót ★

látogatja minden magyar ember.

Tulajdonos: ZIPERA RUDOLF az abbaziai Jeanette szálló volt szakácsa.

Kitüntette a nagy korona-renddel a svéd király által.

Kitűnő konyha — Elegánsan berendezett balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással. Remek terras. Fürdők a házban.

Mérsékelt árak.

* Családok részére nagy engedmény *

*****

LOVRANA

(Abbazia mellett)

≡ KÖNIGSVILLA ≡

elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Elegáns szobák, gyönyörű tengeri kilátással.

Kitűnő konyha.

Magyarok kedvelt lakhelye

Tulajdonos: HERMANN TERÉZ.

Tivoli Szálloda és Pensio

lőci-ben, Abbaziától 10 percznyire

Gyönyörű, kiránduló hely uzsonákra.

Naponta friss halak, magyar gulyás és sült liba.

Ugyanott szobák is kaphatók gyönyörű tengeri kilátással.

Jutányos árak.

Tulajdonos: Barth G. E.

Megérkeztek

a napokban a pünkösdi és nyári szezonra való dús választéku angol zephirek, kötények gyermekek és hölgyek részére, azonkívül tiszta ezernavasznak és fehérnemű kellékek minden kivitelben.

Feltűnést keltő divatcikkeinket a nagyközönség figyelmébe ajánljuk, u. m.: nyak-kendőket, harisnyákat, zsebkendőket stb.

Minden törekvésünk oda irányul, hogy olcsó árak mellett tisztességes jó árut bocsássunk t. vevőink rendelkezésére.

Számos látogatásért esedeznek

VUJA és BAKI

FIUME, Via Adamich 1. szám

Terzi-féle ház.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

fogműterme, az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. H. emel. (Rinaldi ház)

naponta d. e. 8-12 és d. u. 2-6,

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellán-plombirozás. Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasuti tisztviselők jelenlény mérsékeltében részesülnek.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEGY.

Különlegesség
fénymeménítő
tábláskákban.

Árvegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

CIRKVENICA

SZÁLLÓ ÉS PENSIO
CIRKVENICA.

A magyarság legkedveltebb központja.

Szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény.

Figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Tulajdonos: Körner Iván.

Leder S. cipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek cipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.